
КУЛТУРНИ КОНТАКТИ ПРЕЗ КЪСНИЯ ХАЛКОЛИТ В КОМПЛЕКСА КГК VI (ПО МАТЕРИАЛИ ОТ СЕЛИЩНИТЕ МОГИЛИ ДЯДОВО И ГУМЕЛНИЦА)

Татяна Кънчева-Русева

Резюме

През халколита на Балканския полуостров процъфтява една от блестящите праисторически цивилизации в Европа. Динамичността на общественно-икономическите процеси в началото на късния халколит води до създаване на големи културно-исторически комплекси, един от които е Коджадермен-Гумелница-Караново VI.

В настоящото изследване е направен опит за реконструкция на взаимоотношенията в комплекса КГК VI на база използването на накитите и обстоятелствата, свързани с тяхното производство, съхранение и разпространение.

Наличието на контакти между представители на отделни културни общности се установяват с идентичност или сходство на форми, техники и/или материали. Макар и в ограничено количество, накитите са играли важна роля в живота на съвременното общество. На първо място трябва да се посочат накитите с антропоморфна форма, които са имали особена популярност. Наред с обичайно срещаните костени антропоморфни фигурки, в селищна могила Дядово е намерена фигурка с точни паралели в селищните могили Невски и Г. Делчево в северната част на комплекса. Въпреки че става дума за единични екземпляри, в случая това са предмети с ограничено производство и не подлежи на съмнение фактът за тяхното разпространение и връзките между отделните общности на далечни разстояния.

Връзките между южната и северна част на комплекса КГК VI се доказват и с други аналогични материали от селищна могила Дядово и селища в северната част на комплекса. Т. н. „бумеранги“ са разпространени предимно в северната част на комплекса и единственият екземпляр в южната (от Дядово) вероятно е донесен от север.

Други предмети от областта на накитите, които могат да се представят като доказателства за връзки на далечни разстояния са тип силно схематични антропоморфни висулки, известни в научната литература като пръстеновидни